

MALI REČNIK ZA TRENERE

A

Aha-doživljaj
(Aha)

Doživljaj ozarenja, ushićenja koji se javlja pri iznenadnom rešenju neke problem-situacije.

Andragogija
(Andragogy)

Naučna disciplina koja proučava mogućnosti, probleme, metode i tehnike sistematskog obrazovanja i vaspitanja odraslih ljudi. Relativno mlada disciplina, nastala na osnovu potreba savremenog društva (brze tehnološke promene i tehničke inovacije koje zahtevaju permanentno obrazovanje, česta promena posla koja zahteva prekvalifikaciju, itd.).

Afektivni domen
(Affective domain)

Uključuje osećanja, emocije, stavove i vrednosti.

B

Brejnstorming
(Brainstorming)

Tehnika grupnog rešavanja problema, podstiče veliku i neselektivnu produkciju raznovrsnih ideja i originalnih rešenja ("sastanak sakupljanja ideja"). To je postupak koji zahteva od članova grupe koji zajedno traže neko rešenje ili planiraju neki projekat da slobodno iskažu svaku ideju, ma koliko ona bila neobična i neostvarljiva. Insistira se na što većem broju ideja i uzdržavanju od svake kritike i vrednovanja tih ideja. Zasniva se na pretpostavci da predlog jedne osobe može da utiče na razvoj ideje nekog drugog učesnika.

Brifing
(Briefing)

Upućivanje u aktivnosti, davanje instrukcija.

C

Cilj nastave
(Aim)

Cilj nastave izražava na uopšten i neodređen način šta trener želi da polaznici postignu tokom nastave.

Čas
(class)

Vremenska i organizaciona jedinica nastave.

D

Di-brifing
(debriefing)

Sažeta vrebalna analiza, rekonstrukcija sadržaja.

Diskusija
(Discussion)

Metoda koja se sastoji u vođenju manje ili više organizovane i usmene rasprave o određenom nastavnom sadržaju između učenika i nastavnika.

E

Enerdžajzer
(energizer)

Aktivnost kojom se povećava zainteresovanost i motivisanost polaznika za nastavu, direktno se odnosi na njihovu aktivnost na času.

Evaluacija
(evaluation)

'merenje' efikasnosti učenja (koje može da uključuje i ocenjivanje polaznika); utvrđivanje da li je nastava uspela, tj. da li su ostvareni zadaci.

**Ekstrinzička
motivacija**
(Extrinsic motivation)

Motivacija koja dolazi spolja, spoljašnja motivacija.

F

Fasilitacija
(Facilitation)

Porast efikasnosti jedne radnje može biti rezultat dejstva neke druge delatnosti ili prisustva drugih lica.

Fasilitator
(Facilitator)

Nastavnik kao posrednik u procesu učenja, olakšava i usmerava proces usvajanja znanja.

Flip-čart
(Flipchart)

Veliki blok listova na posebnom stalku. U nastavi se koristi za predstavljanje grafičkog sadržaja.

G

Govor tela
(Body Language)

Popularni izraz za sistem telesne neverbalne komunikacije (gestovima, mimikom, položajem i držanjem tela).

Grupni rad
(Group activity)

Organizacioni oblik nastave u kome grupa – od 3 do 8 učenika samostalno rešava određene zadatke.

I

Informacija
(Information)

U nauci, kvalitativna i kvantitativna činjenica dobijena posmatranjem ili istraživanjem, koje se saopštava i predstavlja iskustvenu osnovu za analizu i tumačenje.

Interakcija
(Interaction)

Najopštije, međudejstvo. U socijalnoj psihologiji, uzajamni odnosi među članovima grupe.

**Intrinzička
motivacija**
(Intrinsic motivation)

Motivacija koja dolazi iznutra, unutrašnja motivacija.

K

Kurs (course)

Ima sve karakteristike seminara, samo duže traje, a programom može biti obuhvaćen veći broj nastavnih predmeta.

Kognitivni domen
(Cognitive domain) Uključuje mentalne procese.

Nastava (Training) Aktivnosti kojima se ostvaruje proces obrazovanja i vaspitanja.

Nastavna jedinica
(Unit) Sadržajna i logička celina, integralni deo nastavnog programa, koja se može obraditi za jedan ili više časova.

Nastavna sredstva (Training aids) Oblikovani predmeti, procesi i pojave, koji u nastavi služe kao novi izvor znanja. Njihova funkcija je približavanje stvarnosti učenicima, u njihovoj pristupačnosti i očiglednosti. Doprinosu boljem razumevanju gradiva i povećanoj aktivnosti učenika.

Nastavne metode
(Training methods) Naučno verifikovani načini i postupci rada u nastavi.

Nastavni plan i program (Training program) Dokument kojim se definišu sadržaji (znanja, sposobnosti) koje učenici treba da usvoje u okviru pojedinih predmeta ili kurseva, koji utvrđuje naziv predmeta i kurseva, kao i fond časova i redosled primene.

Nastavni principi
(Training principles) Najopštija načela kojima se nastavnik i učenici rukovode u realizaciji nastavnog procesa.

Nastavni sadržaj
(Training content) Posebno odabrane i oblikovane naučne činjenice iz oblasti prirode, kulture, umetnosti, nauke, tehnike, tehnologije, rada i svakodnevnog života.

Obrazovna potreba (Training need) Razlika između postojećeg i poželjnog nivoa znanja.

Panel-diskusija
(Panel discussion) Varijanta metode diskusije koja podrazumeva raspravu koja se u temelju dokazivanja i argumentacije vodi između nekoliko lica (nastavnika, učenika) s ciljem da se neki problem analizira sa više različitih strana i dođe do zajedničkih rešenja i stavova.

Pedagogija
(Pedagogy) Nauka o vaspitanju i obrazovanju dece.

Pilot istraživanje
(Pilot research) Probno, preliminarno istraživanje koje prethodi pravom naučnom istraživanju, a ima za cilj da izvidi teorijsko-metodološke probleme u ispitivanju određene pojave i isproba tehnike koje će se koristiti u istraživanju. Rezultati istraživanja se koriste isključivo za redizajniranje nacrti istraživanja.

Plan realizacije časa (Lesson plan)	Skica nastavnog časa kojom su obuhvaćeni osnovni nastavni sadržaji, struktura i artikulacija.
Polaznik (Participant)	Učesnik u nastavi.
Povratna informacija (Feedback)	U nastavi to je najčešće saopštavanje rezultata uspeha. Pomoću povratne informacije se uspostavlja komunikacija između nastavnika i učenika i bitno povećava efikasnost učenja.
Predavanje (Lecture)	Metoda usmenog izlaganja, učešće učenika je minimalno.
Psihomotorni domen (Psychomotor domain)	Uključuje fizičke pokrete i koordinaciju.
	
Retencija	Sposobnost pamćenja informacija. Odnosi se na sposobnost čoveka da se priseti informacija i nakon dugog vremenskog perioda.
	
Saglasnost polaznika (Training agreement)	Skup principa, pravila i obaveza koje su dogovorene između trenera i polaznika.
Samostalno učenje (Self-paced learning)	Aktivnost u okviru koje učenik ostvaruje postavljene zadatke u procesu nastave i učenja bez neposredne pomoći i rukovođenja nastavnika.
Skor (Score)	Numerički rezultat dobijen na testu ili nekom drugom mernom instrumentu, a izračunava se zbrajanjem bodova na pojedinim zadacima u nizu.
Studija slučaja (Case study)	Analiziranje realne ili simulirane situacije ili problema.
	
Transfer znanja (Transfer of Knowledge)	Psihička pojava koja se sastoji u pozitivnom ili negativnom uticaju ranijeg učenja ili vežbanja na kasnije učenje ili vežbanje (pozitivni i negativni transfer).
Trener (Trainer)	Nastavnik, opšti naziv za lica koja organizuju i izvode nastavu.

Trening

Prenošenje profesionalnih veština, znanja i informacija.

Zadaci nastave
(Objectives)

Opis minimalno prihvatljivog znanja koje će polaznik usvojiti u nastavi.